

DZIENNIK POLSKI

ORGAN DEMOKRATYCZNY I NARODOWY, POŚWIĘCONY SPRAWIE WOLNEJ ZJEDNOCZONEJ RPŁTEJ. — WYCHODZI CODZIENNIE O GODZ. 6-tej RANO
CENA NRU W CAŁEJ POLSCE 40 hal. PRENUMERATA 10 K. A Z PRZESYŁKĄ LUB ODNOSZENIEM 12. K. MIESIĘCZNIE.
REDAKCJA: UL. KARMELICKA L. 16. TELEFON NR. 3364. — ADMINISTRACJA: UL. SZPITALNA 36. TEL. 1385.

Zmierzch bolszewizmu w Rosyi.

ZAJĘCIE PETERSBURGA PRZEZ FINLANDCZYKÓW? POCHÓD ARMII ADM. KOŁCZAKA NA KAZAN. NOWY RZĄD ROSYJSKI.

Rządy bolszewików w Rosyi zdają się zbliżać do kresu.

Z całokształtu sytuacji w Rosyi trudno sobie zdać sprawę w braku dokładnych wiadomości. Informacje, pochodzące ze źródeł bolszewickich, są oczywiście tendencyjne i starają się zataić prawdę. Niemniej główne fakty ukryć się nie dały.

Jedno z piśm rosyjskich doniosło, że Petersburg został rzekomo już przez wojska finlandzkie i generała Judenicza zajęty. Ludność miała witać z radością oswobodzicieli z piekła bolszewickiego.

Czy wiadomość ta odpowiada rzeczywistości, nie podobna stwierdzić. Zdaje się być przedwczesną. „Times“ donosi tylko, (co już wczoraj donieśliśmy), że bolszewicy opuszczają Petersburg. Finlandzcy oczekują upadku Petersburga na pewno w przeciągu niewielu tygodni. Wobec posuwania się naprzód wojsk fińskich Trocki opuścić ma Petersburg w dniach najbliższych.

Jak widzimy, wiadomości są sprzeczne — i należy czekać na dokładniejsze telegramy.

W każdym razie sytuację w Petersburgu można uważać za krytyczną dla bolszewików. Równocześnie zaś ofensywa armii syberyjskiej admirała Kołczaka w kierunku Kazania czyni znaczne postępy. Rząd jest bardzo zamieszany tą ofensywą. Naczelnym wódz bolszewików

Lejba Trockij rzucił przeciwko Kołczakowi wszystkie rezerwy, które miał wewnątrz kraju, lecz nie to nie pomaga — armia Kołczaka posuwa się szybko na zachód.

Gen. Kołczak prowadzi ofensywę z armią, która liczy 70 tys. Zaś w rezerwie ma drugą armię 60-tysięczną.

Ciekawym jest fakt, że przed rozpoczęciem ofensywy gen. Kołczak zwrócił wyjątkową uwagę na polityczne przygotowanie swojej armii, mianowicie, wszyscy żołnierze zostali obznajmieni z fałszerstwem basel, rzucanych przez agitatorów bolszewickich, ze szkodą, którą już wyrządziło Rosyi panowanie bolszewików, z istotą bolszewizmu rosyjskiego, który jest dyktaturą grupy uzurpatorów władzy itd.

Zabierając jakiegokolwiek miasto lub wieś, Kołczak wieża literalnie wszystkich tych, co służyli u bolszewików lub sympatyzowali z nimi. Według urzędowej informacji bolszewickich komisarzy po zajęciu przez oddziały Kołczaka Sterlitamak, w przeciągu czterech tylko dni. powieszono tam przeszło cztery osoby.

W dośkich kołach politycznych mówią wyraźnie o nowym planie utworzenia władzy. W chwili złączenia się północnego (archangielskiego) syberyjskiego i południowego frontu, będzie ustanowiony Dyrektoryat trzech osób: generała Denikina, admirała Kołczaka i Czajkowskiego, głowy rządu północnego.

pila według „Matin“, z powodu trudności redakcyjnych. Echo de Paris dowiaduje się, że statut terytorjalny dla Niemiec został wczoraj przez Clemenceau, Lloyd George'a i Wilsona definitywnie ustalony. Niemcy muszą się wyrzec odbudowania swej potęgi, w szczególności rozszerzenia swych granic w środkowej i wschodniej Europie. „Drang nach Osten“ Niemiec jest statusem tym uniemożliwiony. Co się tyczy Austrii, której zastępcy powołani zostali do Paryża, skonstatowano, że Austria musi stać się neutralną zeczospolitą, pod egidą związku narodów, i zabrania się jej związku z Niemcami, względnie przyłączenie się do Niemiec.

„N. Fr. Presse“ donosi: Na studyowanie warunków pokojowych otrzymają Niemcy 15 dni czasu, i w tym terminie mają przedłożyć swoje pisemne uwagi. Koalicja odpowie na nie w przeciągu 5 dni. Z przedłożonych przez Niemców pełnomocnictw okazuje się, że prez. Ebert upoważnił delegatów niemieckich do zawarcia pokoju imieniem Niemiec.

Wiedeń. (PAT). B. kor. donosi z Paryża: „Echo de Paris“ pisze, że przy wręczeniu traktatu pokojowego będą obecni tylko pierwsi delegaci, a więc, ze strony niemieckiej hr. Brockdorf-Rantzau. Wręczenie ma się odbyć w sobotę.

Wyciąg z traktatu będzie w niedzielę zakomunikowany prasie. Tekst traktatu przedłoży Clemenceau dnia 15 maja w Izbie.

„Deutsche Allg. Ztg.“ donosi z Hagi: New York „Times“ donosi z Paryża: że Rada trzech uchwalila nie pertraktować ustnie z delegatami niemieckimi.

London. (PAT). Zdaniem kół rządowych londyńskich podpisanie traktatu pokojowego z Niemcami nastąpi w przeciągu trzech tygodni.

Wiedeń. (PAT). „Der Neue Tag“, dowiaduje się, że wezwanie francuskiego rządu, aby Austria przysłała pełnomocników do Saint Germain, celem wzięcia udziału w pertraktacjach pokojowych, dotyczy tylko niemieckiej Austrii, a nie państw powstałych na gruzach dawnej monarchii. W kilku dniach będą także Węgry wezwane, aby przysłały swoich delegatów do Francji.

Niemcy muszą się wyrzec odbudowania swej potęgi.

Austrii nie wolno się połączyć z Niemcami.

Wiedeń. (PAT). „N. W. Tagblt.“ zamieszcza następujące informacje swego korespondenta z Wersalu: Spotkanie niemieckich delegatów z delegatami koalicji w tym tygodniu nie nastą-

pi. Rząd francuski nie oznaczył jeszcze terminu do ukończenia badania ważności pełnomocnictw

Wiedeń. (PAT). W. b. kor. donosi z Wersalu: Zwłoka wręczenia traktatu pokojowego nastą-

Święto 3. maja w Krakowie.

Kraków, 3 maja.

O godz. 6 rano mieszkańcy naszego miasta zostali zbudzeni hukami armat które głośliły z mogiły Kościuszki o rozpoczęciu święta narodowego. Zamglone niebo nie wróżyło pogody. W miarę jednak jak słońce wylaśniało się na widnokrąg, chmury poczęły ustępować silnym promieniom słonecznym i nad miastem ukazało się niebo czyste, zwiastujące pogodę. Wczesnym rankiem przeciągnęły ulicami Krakowa muzyki: wojskowa 13 p. p. i gimnazjalne, grające polskie marsze.

NABOŻENSTWO NA WAWELU.

O godz. 7 rano świątynię na Wawelu zapełniła młodzież wszystkich szkół krakowskich, oraz liczne wycieczki przybyłe z bliższych i dalszych okolic naszego grodu, między innymi dzieci z nauczycielkami i włościanami z pod Miechowa i grupa dzieci z Markowej koło Łańcuta.

Nabożeństwo przed głównym ołtarzem odprawił ks. Rospond katecheta gimn. św. Anny. Po nabożeństwie przemówił ks. Rospond od ołtarza do młodzieży, przedstawiając

znaczenie Konstytucji 3 Maja dla młodzieży i nawołując ją do pracy w wolnej, niepodległej Polsce.

Po przemowie czcigodnego kapłana, odśpiewała młodzież pieśni patriotyczne. Nabożeństwo było urządzone staraniem młodzieży filareckiej.

NA RYNKU KRAKOWSKIM.

Od wczesnego ranka panował ożywiony, świąteczny ruch w naszym mieście. Wszystkie sklepy były zamknięte. Domy udekorowano chorągiewkami o barwach narodowych i miejskich. Z niektórych okien, a zwłaszcza w Rynku gł. zwisały draperye i dywany, nalepki zaś z orłami polskimi i napisami „3 Maj“ i „T. S. L.“ widniały we wszystkich oknach. Tłumy publiczności odświętnie ubranej podążały w uroczystym nastroju na Rynek gł. gdzie pod arkadą środkową Sukieniec ustawiony był ołtarz przybrany kwieciami i emblematami o barwach polskich. Cała połać Rynku od strony ulicy Szewskiej zarezerwowana była dla wojska, młodzieży szkolnej i deputacyi. Porządek spoczywał w wy-

trawnych rękach Straży obywatelskiej.

Po godz. 9 rano nadeiwały szkoły średnie ze sztandarami i muzykami. Ustawily się od strony linii A-B w długich szeregach frontem do ołtarza. Od strony zaś ratusza zajęły miejsce oddziały załogi krakowskiej, reprezentowane przez kompanię 13 p. p. z muzyką, 20 p. ziemi krakowskiej, 8 p. ulanów, pół baterii konnej artylerii i szkołę podchorążych. Armaty i konie przystrojone były zielenią. Dowództwo nad oddziałami sprawował znany patriota pułk. Hoena uer. Przed samą godziną 10 rano zjawiła się generalicya z gen. Symonem na czele, sztab i przedstawiciele poszczególnych gatunków broni. Wśród sztabu zwracał uwagę por. marynarki polskiej Polaczek. Przed ołtarzem ustawily się deputacye władz z gen. del. dr. Gałecim na czele. Między innymi zauważyliśmy, senat akademicki z rektorem Sieniatyckim, prof. Morawskiego im. Akad. Umiej., kom. pow. krak. Biesiadeckiego, prez. m. Krakowa z wiceprezydentami, przedstawiciele sądownictwo dyr. pol. Krupińskiego i in. Z uderzeniem

Rządowo
upoważnione

BIURO PARCELACYJNE

z siedzibą urzędową w KRAKOWIE
przy ul. Grodzkiej 26. Telefon 3444

Inżynier Artur Bromowicz kupuje i sprzedaje dobra, parcele budowlane, przeprowadza wszelkie pomiary obszarów dworskich i włościańskich, oraz wydaje plany dla hipoteki. — Zgłoszenia przyjmuje osobiste i pisemne.

rodz. 10 rozpoczął mszę św. ks. superior Krępski w kościele OO. Kapucynów. Ołtarz otaczały cechy ze sztandarami, weterani 63 r. członkowie Tow. strzeleckiego, oraz delegacje młodzieży z proporcjami. Podczas mszy śpiewał chór i grała pieśni nabożne muzyka 13 p. p.

W czasie Podniesienia wojska prezentowały broń, a z Mogiły Kościuszki dano salwy armatnie. Nastrój potęgowały rzewne tony Zgumunta. Nad zebraniem wielotysięcznym tłumem, który wznosił modły do Boga, krążył samolot wojskowy.

Po nabożeństwie przemówił poseł Tabaczynski, kreśląc dzieje Konstytucji 3 Maja i siłę jej żywotną, która utrzymała nas przez przeszło wiek i przekazała nam testamentem byśmy spełnili jej idee.

Po przemowie i odegraniu „Jeszcze Polska nie zginęła“ oddziały wojskowe przedfilowały przed weteranami 63 roku i generalicyą.

SADZENIE DRZEWA WOLNOŚCI.

Bezpośrednio po uroczystości na Rynku krakowskim, odbyła się na plantach przed „Col. Novum“ uroczystość sadzenia drzewa wolności. Zjawili się gen. del. dr. Galecki, kom. pow. krak. Biesiadecki, senat akad. członkowie Ak. Umiej., kapituła krakowska z bisk. Nowakiem, prez. m. Krakowa Federowicz z wiceprezydentami, generalicyą i w. deputacyi. Przybył także oddział szkoły podchorążych z muzyką, młodzież gimnazjalna skauci i młodzież rzemieślnicza z muzyką.

Do zebranych przemówił prof. Straszewski, prez. m. Krakowa Federowicz, biorąc w opiekę drzewo wolności. Prof. Pędkowski przemówił specjalnie do młodzieży, oddając jej w opiekę drzewko, które powinno być symbolem siły narodu t. j. nowego pokolenia.

Następnie przemówił ks. biskup Nowak w podniosłych i pełnych natchnienia słowach. Po przemówieniu, gdy mali skauci wkopywali drzewko przybrano wstążeczkami, zaintonował ks. biskup Nowak, wzorem praojców pieśń „Serdeczna Matko“, którą zebrani z odkrytymi głowami w skupieniu odśpiewali.

Następnie odczytano akt zasadzenia drzewa wolności, który po podpisaniu przez obecnych złożony został w archiwum miejskim. „Rotą“ Konopickiej, zakończono podniosłą uroczystość.

UROCZYSTOŚCI POPÓŁDNIOWE.

O godz. 3 popoł. z pod pomnika Rejtana, ruszył olbrzymi korowód młodzieży gimnazjalnej ze sztandarami i muzykami ul. Dunajewskiego, Podwałę i Wolską do Parku Jordana, gdzie młodzież oddała cześć twórcom Konstytucji 3 Maja. Przed popiersiami Kollataja, Potockiego i Czapskiego przemówił do młodzieży prof. Sikora, kończąc swe przemówienie okrzykiem: „Niech żyje młodzieży“ — „Niech żyje wolna Polska!“ — „Niech żyje męczeński Lwów!“

Pod wieczór przeciągały ulicami miasta muzyki gimnazjalne i rzemieślnicze. Przed teatrem im. Słowackiego na plantach grała muzyka 13 p. p. Wieczór odbyły się w obydwóch teatrach uroczyste przedstawienia. W teatrze powszechnym orkiestra odegrała poloneza i hymn państwowy, mecenas dr. Rowiński w pięknym przemówieniu skreślił znaczenie rocznicy tej dla Polski, a zakończył silnym apelem by poniechano waśni partyjnych i w jedności złączono się dla dobra Rzeczypospolitej. Piękne przemówienie nagrodziła publiczność rzesistymi oklaskami. Potem przemówił ze sceny nieśmiertelny Fredro swoją „Zemstą“.

3 Maj w Warszawie.

Warszawa. (PAT). Rocznicę Konstytucji 3-go Maja obchodziła stolica bardzo uroczysto. W jasnych promieniach słońca, które ukazało się po kilku dniach sloty, stanęło miasto przybrane w barwy narodowe. Z balko-

nów zwieszały się dywany, domy przybrano girlandami, chojną i kwiatami, w wielu miejscach widniały transparenty z napisami. Obchód rozpoczął się mszą na stokach Cytadeli u stóp krzyża Traugutta, celebrowaną przez arcybiskupa Kakowskiego w obecności naczelnika państwa, ambasadorów francuskiego i amerykańskiego, członków rządu polskiego, delegacji cechów, grup posłów, stowarzyszeń i nieprzeznaczonych tłumów publiczności. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste zasadzenie drzewa wolności. Pierwszą łopatę ziemi rzucił naczelnik państwa, drugą minister spraw wewnętrznych Wojciechowski w zastępstwie prezydenta ministrów. Następnie odbyła się defilada wszystkich rodza-

jów broni wojska polskiego, poczem pochód z wojskiem na czele, przy dźwiękach muzyki ruszył do miasta. Na Placu Zamkowym połączył się z pochodem płynącym od katedry św. Jana i pociągnął przez ulicę Senatorską, Trembucką pod pomnik Mickiewicza, a następnie ulicami Nowy Świat, Alejami Ujazdowskimi, ulicą Bagatela i Marszałkowską ku dworcowi kolci warszawsko-wiedeńskiej, gdzie rozwiązał się o godz. 3 popołudniu. Po drodze wnoszono okrzyki i śpiewano pieśni patriotyczne. W różnych punktach miasta odbyły się zgromadzenia poświęcone rozważaniu narodowego znaczenia Konstytucji 3 Maja dla Polski.

Usiry konflikt między Wilsonem a Lloyd Georgem?

PRZESILENIE GROZI SZEREGIEM OD RĘBNYCH TRAKTATÓW POJOWYCH.

Medyolan. (PAT). Dziennik „Italia“ zapewnia, że konflikt między Wilsonem a Clemenceau przybrał już jawną formę. Wilson sprzeciwia się definitywnemu obsadzeniu obszaru nadreńskiego. Zamierza on też, wbrew życzeniom Focha, wycofać z Francji wojska amerykańskie.

Berlin. (PAT). Berliński „Acht Uhr Blatt“ donosi z Zurychu: Nieporozumienie w obozie koalicji zaostriżyło się i nie jest wykluczony zupełny rozłam. Stosunek Wilsona do Focha przybrał formę jawnej nieprzyjaźni.

Krytyczne położenie w Paryżu doprowadziło do tego, że obecnie w kołach koalicji mówią jawnie o zawarciu z Niemcami pokoju nie ogólnego, lecz szeregu odrębnych traktatów pokojowych.

Wiedeń. (PAT). Wied. „Acht Uhr Blatt“ donosi z Hagi: Z Londynu donoszą, że prezydent Wilson przedłożył Orlandowi nowy projekt w sprawie Rjeki. Projekt ten pokrywa się zupełnie z propozycją angielsko-francuska.

Spór o południowy Tyrol.

Wiedeń. (PAT). Rząd austriacko-niemiecki rozesał notę cyrkularną w której oświadcza, że aneksja południowego Tyrolu przez Włochy sprzeciwia się pokojowemu programowi Wilsona. Niemiecka Austria musiałaby w takim razie dążyć bardziej niż dotychczas do przyłączenia się do Niemiec.

Wiedeń. (PAT). Wied. biuro kor. donosi z Insbruku: Tyrolskie zgromadzenie narodowe uchwaliło w zbiorowej rezolucyi, że Tyrol jest zdecydowany, zrobić użytek z prawa samostanowienia, uznanego przez prezydenta

Wilsona, jako podstawa pokoju i ogłosił oświadczenie niemiecki i włoski aż do Salurny jako samoistne, demokratyczne i neutralne państwo Tyrol, w przeciwnym razie przyłączy się do niemieckiej republiki.

Wiedeń. (PAT). „Der Neue Tag“ donosi z kół francuskich: Kwestya południowego Tyrolu nie jest jeszcze rozstrzygnięta. Wilson sam oświadczył w swej nocie, że wypowiada tylko swój osobisty pogląd. Uchwały konferencji pokojowej w sprawie terytorium niemiecko-austriackiego niema jeszcze.

Czy to możliwe?

Warszawa, 3 maja.

„Gazeta Warszawska“ pisze p. t. „Zdradzieckie knowania“:

„Grupa magnatów wschodnio-galicyjskich w porozumieniu z paru „królewietami“ na Ukrainie uradziła na konferencji w Krakowie, że w interesie wielkich właścicieli ziemskich leży włączenie Galicji wschodniej do Ukrainy, bo przez to wzmocni się żywioł polski na Ukrainie i latyfundiya dadzą się uratować. Jako wysłannik tej grupy przybył do Warszawy p. St. H. Badeni pod banderą Tow. Gospodarczego.

Niezdrowe zamysły magnatów wschodnio-galicyjskich i ukraińskich idą w parze z analogiczną polityką litewsko-białoruską, prowadzoną przez pewne frakcje polskie.

Podszept dyplomacji niemieckiej w harmonijny sposób łączy, w sprawie okrawania Polski, wielkich posiadaczy ziemskich z lewicą. Jest to stadło aktywistyczne, do którego już przywykliśmy. Ale Polska nie pozwoli się sprzedawać, ani dla niezgrabnych pomysłów ratowania majątków osobistych, ani dla ambicji politycznych lewicy, dążących do stworzenia bądź co bądź pomostów między Niemcami i Rosyą.

Są to zamachy na życie Polski.“

Wizytacja obozów jeńców ukraińskich.

Kraków, 3 maja.

Wczoraj bawił w Krakowie p. Aksel Wahl Bau, sekretarz duńskiego Czerwonego Krzyża w Austrii, wydelegowany specjalnie do

zwiedzania obozów jeńców i internowanych ukraińskich w Galicji zachodniej, a następnie polskich we wschodniej.

Według informacyi, których p. Wahl Bau udzielił reprezentantom Biura Prasowego, znalazł on po zwiedzeniu obozu internowanych i jeńców ukraińskich w Dąbiu pod Krakowem naogół wszystko w tym obozie w zupełnym porządku. Żadnych zażaleń ze strony jeńców nie było. Oficerowie-jeńcy korzystają z względnej wolności, szeregowcy mają dostateczne i jakościowe dobre pożywienie, posiadają w barakach urządzenia do kąpieli i prania bielizny itd.

Co się tyczy osób cywilnych-internowanych, delegat duński wyraził przekonanie, że powinni więcej korzystać ze świeżego powietrza, a jego przedstawienia w tym duchu, uczynione w sekretaryacie Gen. Del., znalazły aprobatę czynników miarodajnych i zostaną przedstawione wojskowości, celeni poczynienia odpowiednich zarządzeń.

Taksamo p. Wahl Bau uczynił przedstawienia i propozycye, które zostały przyjęte do rozważenia, aby sporządzić obustronnie — po stronie polskiej i ruskiej — spisy jeńców, a zwłaszcza internowanych, udzielać ich sobie wzajemnie, a następnie ułatwiać jeńcom i internowanym korespondencje z rodzinami, czy to bezpośrednio, czy przez gazety, ku czemu duński Czerwony Krzyż i jego biura w h. Austro-Węgrzech ofiarują swoje pośrednictwo. W ogólności obóz w Dąbiu uczynił na delegacie duńskim dobre wrażenie.

Dzisiaj popołudniu p. Wahl Bau wyjechał jeszcze na zwiedzenie obozu w Wadowicach, poczem uda się do wschodniej Galicji, celem zwiedzenia obozów ukraińskich. Nastę-

Solidny Zakład krawiecki
w Krakowie, przy ul. Długiej 58.

otworzył

Fr. Mecnarowski
długoletni przykrawacz pierwszorzędných firm krajow
Ceny przystępne. — Wykonanie bez zarzutu.

pnie dopiero, po porównaniu — jak się wyraził — warunków, jakie panują tu i tam, zda swoją ostateczną i urzędową relację, którą zakomunikuje się rządowi obu narodów.

Ta korzystna opinia duńskiego delegata o traktowaniu jeńców ukraińskich w Polsce jest tem znamienniejsza, iż *Ukraińcy wniesli do Czerwonego Krzyża skargę, jakoby Polacy nad ich jeńcami się znęcali, wyklu-*

wali im nawet oczy, łamali kości itd. Sprawdzenie faktycznego stanu rzeczy przez osobę zaufaną wykaże zagranicy dostatecznie, że żalo i skargi ukraińskie są czezeni wymyślanymi, kłamstwem, puszczeniem w obieg celowo, aby podkopać nasz kredyt moralny. Potwarz jest jednak bronią obojętną i częściej spada na szyję tego, kto nią wależy, niż na przeciwnika. Tak dzieje się i w tym wypadku.

Ostatnie tygodnie hajdamaczyzny w Galicyi wschodniej

Wiadomości nadchodzące z obu republik „ukraińskich”, są chaotyczne i twierdzą o wzmagającym się rozpręczeniu. Zdaje się, że wobec wypraw wojsk Hallera na wschód fikcyjna ukraińskiej republiki w Galicyi skończy się w ciągu dwu tygodni. Zbrodnie hajdamackie w Galicyi muszą przytem doznać zasłużonej kary.

W wojsku „ukraińskim” przyjazd generała Hallera wywołał panikę. Ukraińcy opowiadali sobie, że gen. Haller wiezie pół miliona żołnierzy...

Ażeby podnieść ducha w swojej armii, Petiura wydał specjalny rozkaz, w którym pomiędzy innymi mówi:

— „Armia Hallera wogóle liczy nie więcej jak dwadzieścia pięć tysięcy ludzi. Przyjechało narazie nie więcej, jak dwa tysiące. Co się zaś tyczy pozostałych, są oni na łasce Niemców, którzy w każdej chwili mogą przerwać przewóz pulków hallerowskich”.

Słychać, że „rząd” Holubowicza upadł, a na czele nowego rządu stanął Petruszewicz.

Wojska polskie odnoszą dalsze sukcesy

Warszawa. (PAT). Komunikat sztabu z 3 maja. Front galicyjski. Na wschodnim odcinku Lwowa zaatakował nieprzyjaciel silnie nasze nowe potęce. Kontraatakami odparto nieprzyjaciela na całej linii.

Front Woliński. Opócz obustronnej działalności wywiadowej stać bojowych nie było.

Front litewsko-białoruski. Pod Mizejkowem i na wschód od Wiszniewa odrzuciliśmy nieprzyjaciela poza Berezynę, przyczem zdobyto 20 wozów i jeden karabin maszynowy, trzy parowozy, 50 wagonów wązko torowej kolei, wzięto 2 oficerów do niewoli.

Warszawa. (PAT). Komunikat sztabu z 2 maja.: W wykorzystaniu sukcesów pod Lwowem

przyłączyły się nasze oddziały pod Rawą ruską do pościgu za nieprzyjacielem i zajęły linię Ławryków, Mądryki, Hulcze, Hujcze, Zaorze i Korów.

Front litewsko-białoruski. Obustronna działalność wywiadowcza.

Zastępca szefa sztabu generalnego Haller, pułk.

ODWRÓT NIEMCÓW Z LITWY.

Sokolka. (PAT). Niemcy opuścili Sokółkę (w gubernii grodzieńskiej). Na powitanie wojsk polskich zebrali się przedstawiciele miejscowych władz cywilnych duchowieństwa oraz tysiące publiczności.

Po krwawej walce w ulicach wojska rządowe zdobyły Monachium.

OKRUCIEŃSTWA BOLSZEWICKIE.

Berlin 3 maja. (Tel. wł.) Wojska rządowe zajęły dnia 1 bm. wschodni dworzec kolejowy i część przedmieść Monachium. Następnego dnia od wczesnego ranka walczone zacięcie w samym mieście, zdobywając ulice i domy, obsadzone przez komunistów. Obok wojsk bawarskich, pruskich i wuertemberskich, walczyły też z komunistami związki ochotnicze, złożone z mieszkańców Monachium. Liczba ofiar po obu stronach bardzo wielka.

W ostatnich dniach komuniści mieli rozstrzelać wielu zakładników, między innymi hr. Bothmera, komendanta wojsk bawarskich w Karpatach, ks. Thun-Taxis, ks. Wrede i kilku wybitnych przemysłowców.

KHUN PROSI O ZAWIESZENIE BRONI.

Wiedeń. 2 maja. (Tel. wł.) Bela Khun zwrócił się powtórnie do przedstawicieli en-

tenty w Wiedniu z prośbą o zawieszenie broni i powstrzymanie pochodu wojsk serbskich i rumuńskich na Budapeszt. Prośba ta została odrzucona.

Przy armii rumuńskiej znajduje się b. poseł do sejmu węg. dr Ugron, który ma zostać przyszłym ministrem dla spraw zewn. na Węgrzech.

Wiedeń. (PAT). Koresp. Hoffmann donosi z Bambergu: *Walki uliczne w Monachium toczą się dalej.* Nasze wojska postępują naprzód. Straty nasze są małe.

Stuttgart. (PAT). Biuro Wolffa donosi: *Stolica Monachium zajęta została przez wojsko rządowe.*

Berlin. (PAT). „Acht Uhr Abend Blatt” donosi z Norymbergii: *Przywódcy komunistów monachijskich Lewin i Sontheim już przed kilku dniami uciekli,* prawdopodobnie przez Austrię na Węgry.

Bolszewicki Budapeszt zagrożony.

Wiedeń. (PAT). Wied. biuro kor. donosi z Budapesztu: Węgierskie biuro koresp. donosi **Rewolucyjny rząd Rad wydał rozkaz mobilizacyjny**, według którego każdy proletariusz wojskowo wykształcony ma natychmiast zgłosić się do służby frontowej. Z dzisiejszym dniem Budapeszt ogłoszono jako **obszar operacyjny**.

Kraków. (PAT). Radio st. krak. z Bukaresztu. Dnia 1 maja **poddała się Rumunom dywizja Szeklerów na froncie siedmiogrodzkim** w sile 4300 ludzi, 13 dział i 84 karabinów maszynowych.

Wiedeń. (PAT). Wczoraj o godz. 11-tej w nocy **obsadzili oficerowie węgierscy, pracu-**

jący w likwidacyjnym min. wojny, *poselstwo węgierskie przy Bankgasse.* Komisja oficerska stwierdziła, że w poselstwie znajduje się 110 milionów koron, tudzież bardzo dużo renty koronowej węgierskiej, którą bolszewicy węgierscy *chcieli koniecznie w Wiedniu sprzedać.*

Budapeszt. (PAT). Węg. B. kor. donosi, że rząd Rad z powodu zajęcia poselstwa węg. w Wiedniu wysłał do Wiednia *notę z protestem*, w której domaga się aresztowania i ukarania sprawców, grożąc podobnym wystąpieniem przeciw posestwu niem.-aust. w Budapeszcie.

austro-węg. dr. Wimmera przeciwko sekwestracji filii galicyjskich Banku austro-węg. Wimmer oświadcza, że uchwała rządu polskiego jest ciężkim naruszeniem praw Ban-

ku austro-węg., który jest akcyjnym. Przez jednostronny akt polskiego rządu **traci bank austro-węg. prawo rozporządzania swoim majątkiem w Galicyi.** Przywilej banku austro-węg., który miał istnieć do końca roku 1919, został zniesiony. Bank austro-węgierski będzie się starał uzyskać pełne odszkodowanie za doznana krzywdę.

PRZYJĘCIE AMERYKANSKIEGO POSŁA

Warszawa. (PAT). (Depesza spóźniona). Onegdaj o godz. 4 popołudniu odbyło się na uroczystej audyencji w Belwederze akt wręczenia listów uwierzytelniających przez pierwszego posła Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej pana Gibsona.

Co słyszać w mieście?

Kraków, 3 maja.

62 miliony dla Galicyi.

Na skutek interwencji Gen. Del. przekazał min. skarbu — oprócz przyznanych przed krótkim czasem 26 i pół milionów — dalszą sumę 62.000.000 K, jako zaliczkę zwrotną z budżetu Galicyi na pokrycie wydatków administracji. Kwota powyższa ma być użyta następująco:

1) 30.000.000 K na **wypłaty zasiłków rodzinom** osób, powołanych do służby wojskowej. Zasiłki to wydawać należy tylko **rodzinom tych osób, które służą w wojsku polskim, lub które z powodów od siebie niezawisłych nie mogły dotychczas wrócić do domu.**

2) 20.000.000 K na **państwowe roboty publiczne**, oraz na te roboty publiczne, które dotychczas pokrywał Wydział Krajowy.

3) 10.000.000 K na **wypłaty jednorazowych zapomóg inwalidom** b. armii austr. mieszkającym w b. zaborze austr., jako zaliczka na poczet ustalić się mających zasiłków tych inwalidów.

4) 2.000.000 K na **organizację opieki nad ofiarami wojny w Galicyi Wschodniej.**

Afera ze szmalcem i cukrem.

Onegdaj Straż obywatelska przeprowadziła rewizję u Mendlera Maksa przy ul. Kopernika. **Odkryto magazyn z 54 beczkami smalcu amerykańskiego przeszło 10.000 kg i 2.000 kg cukru białego.** Dalsze śledztwo wykazało, że Mendler istotnie z polecenia starostwa magazynował smalec i cukier. Magazyn ten pozostawał pod zarządem dwóch urzędników starostwa karkowskiego pp. Banasia i Datonia. Panowie ci, w niesłychanie lekkomyślny sposób wydawali „asygnaty” na pobór smalcu i cukru. **Asygnaty te bez daty, bez pieczęci urzędowej, często bez podania nazwiska pobierającego, pisane ołówkiem, otrzymywał Mendler i sprzedawał stronom.** Asygnaty opiewały „Mendler — 10 kg cukru, podpis „D.” Panowie ci, nie prowadzili żadnej ewidencji i nie można stwierdzić, kto pobierał na owe smalec i cukier „asygnaty”. Jesliby zatem ktoś z publiczności mógł poinformować Naczelną Komendę Straży obyw. (Pałac Laryscha), że kupił u Mendlera smalec, płacąc wyższą cenę nad 25 K za kg lub cukier nad taryfę, Naczelną Komendę gwarantuje mu zwrot pieniędzy i uprasza **osobiście nie anonimowo zgłosić się w biurze Komendy PP. Banaś i Daton** odpowiedzą za lekkomyślność przed swymi bezpośrednimi władzami. Starosta Studziński zarządził natychmiastowe odebranie magazynu. Mendlerowi i utworzenie takiego przy starostwie karkowskim. **Sprawa jednakże z 2.000 kg cukru jest niejasna.**

Z UROCZYSTOŚCI 3 MAJA. Nie wszyscy obywatele naszego miasta obchodzili święto narodowe. Sklepikarze, którzy trudnią się paskarstwem przez cały dzień, otwarte mieli swoje sklepy, również i niektórzy fryzjerzy, jak np. Szydłowski przy ul. Karmelickiej, pracowali, nie szanując święta. Niemiłe wrażenie wzbudzał wśród przechodniów fakt, że droguerya Hanaka przy ulicy Szewskiej podczas uroczystego nabożeństwa była otwarta. Także po ulicy Karmelickiej jeździły „Smoki” i wywoziły popioły z kamienia. Wdócznie zarząd miasta nie uważał za wskazane pouczyć podwładną mu instytucję, jak ma świecić święto narodowe w Wol-

Przeciw zajęciu filii bankowych.

Wiedeń. (PAT). Dzienniki wiedeńskie zamieszczały protest wicegubernatora Banku

nej Polsce. W czasie nabożeństwa po drugiej stronie Rynku kursowały tramwaje.

WCZORAJŠZA ZBIÓRKA NA „DAR NARODOWY 3-MAJA“ przyniosła według tymczasowego obliczenia do godziny 9-tej wieczór ponad 30.000 koron. Dzisiaj, niedzielę, drugi dzień zbiórki.

DEPUTACJA KOBIET U GEN. DEL. Dziś w godzinach popołudniowych zjawiała się u Gen. Del. Dra Gałęckiego deputacja pań, która przedłożyła Delegatowi szereg postulatów w sprawach aprowizacyjnych, szczególnie w sprawie podniesienia racyi dla dzieci, zamknięcia granic państwa celem wstrzymania wywozu oraz w sprawie walki z lichwą. Gen. Del. przyrzekł rozpatrzyć postulaty i zadośćuczynić żądaniom deputacji. Panie po wyjściu od Delegata przed gmachem Krzysztofórow złożyły sprawozdanie z audyencji zebranych bardzo licznie kobietom, które przybyły z dziećmi.

NIEPORZĄDKI W BIURZE ZASIŁKOWEM. Najbliższa rodzina, utrzymywana przez powołanego do wojska żołnierza, ma prawo do pewnych zasiłków pieniężnych, zmodyfikowanych przez b. P. K. L. z dawnych ustaw austriackich. — Dla wymiaru tych zasiłków istnieje osobne biuro. Biuro to, dawniej załatwiające zasiłki dla 32 roczników i to nie tylko dla istotnie potrzebujących i najbliższych krewnych, dawało sobie radę, obecnie, gdy czynności zmniejszają się do 6 roczników, żony i matki polskich żołnierzy, kamieniami rozbijają zamknięte drzwi komisji, nie mogąc się doczekać załatwienia swych spraw. W okresie 5 miesięcy nagromadziło już 3000 zaległości.

Skoro szef tego biura nie ma czasu i humoru czuwać nad swoim personelem, może znajdzie się jaka kompetentna miotła, która zrobiłaby tam porządek i pouczyłaby biurowe panny, jak pracować należy?

SPRZEDAŻ SKONFISKOWANEGO TYTONIU. W dzielnicy V. (komendant Stworzewicz) za zezwoleniem dyr. skarbu rozpoczęto sprzedaż tytoniu (zabranego przy rewizji u komisarza Zagórskiego) między członków Straży obyw. dzielnicy V.

KONSUL AUSTR.-NIEM. WYWOZI TOWARY Z KRAKOWA. Konsulowi austriacko-niemieckiemu w Krakowie, por. Biedermannowi, który na przekaz wywozowy, opiewający na 200 kg. artykułów spożywczych (dla ewakuowanych żon i dzieci oficerów i podoficerów armii austriackiej, jadących do Wiednia) chciał wywieźć około 600 kg. zakwestyonowano 2 kosze z artykułami spożywczymi. Kosze to zostaną odstawione do magazynu, tam będą otworzone, a zawartość zważona i policzona. Sprawa zaś wedle pisma min. handlu i przemysłu odesłana do prokuratury państwa.

REWIZYJE U PASKARZY. Straż obywatelska przeprowadziła rewizję u Lamonsdorfa przy ulicy Lubiec 1. 19. Znaleziono 65 kawałków masła miodowego i 68 kg. świec. Podczas rewizji u Branda Leona, Dajwór 20, zakwestyonowano 300 kg. mąki, 30 kg. ryżu, 50 kg. cukru białego i przeszło 50 kg. cukru żółtego. Firma Rutka, przy ul. Groble 7, sprzedawała smalec amerykański po 40 K za 1 kg. Smalec skonfiskowano, a protokół odesłał komisarz policji p. Marzec do prokuratury państwa.

KRADZIEŻ KRÓLIKÓW ZE SZPITALA EPIDEMICZNEGO. W tych dniach skradziono ze szpitala epidemicznego 15 królików, zaszczerpionych na dżumę, cholera, tyfus i inne choroby zakaźne. Ostrzega się publiczność, by przez dłuższy czas wstrzymała się od kupna królików, gdyż zachodzi obawa rozwleczenia chorób zakaźnych po mieście.

Kupuję i sprzedaję

złoto, srebro, brylanty, perły i wszelką biżuterję nową i antyczną, oraz sztuczne zęby. Placę najwyższe ceny.

Józef Gyankiewicz

Stawkowska 24

(sklep zegarmistrzowski-jubilerski. 296

PIANINO

Stingla do sprzedania. Podgórze, Lwowska 19 II. p. od 3-6 popołudniu.

OBIADY domowe

z 3 dań 5 koron. W abonamencie opust, ul. Gołębia 16, I. p. 361

PRACOWNIA UBIORÓW wojskowych i cywilnych

Wincentego Zmudy

byłego legionisty

w Krakowie, ul. ś. Tomasz 21

wykonuje dla wojska polskiego mundury, ściśle według przepisu. 374

Samochód ciężarowy

do wynajęcia

Wiadomość: 383

ul. Mikołajska L. 7.

m. 3, 1. piętro.

Maszynę do pisania

dobrego systemu nową lub używaną kupię. 384

Oferty dokładne z podaniem ceny składać do Adm. „Dzien. Pol.“ pod „Dopis“

KAPELUSZE

DAMSKIE

wiosenne oraz żałobne

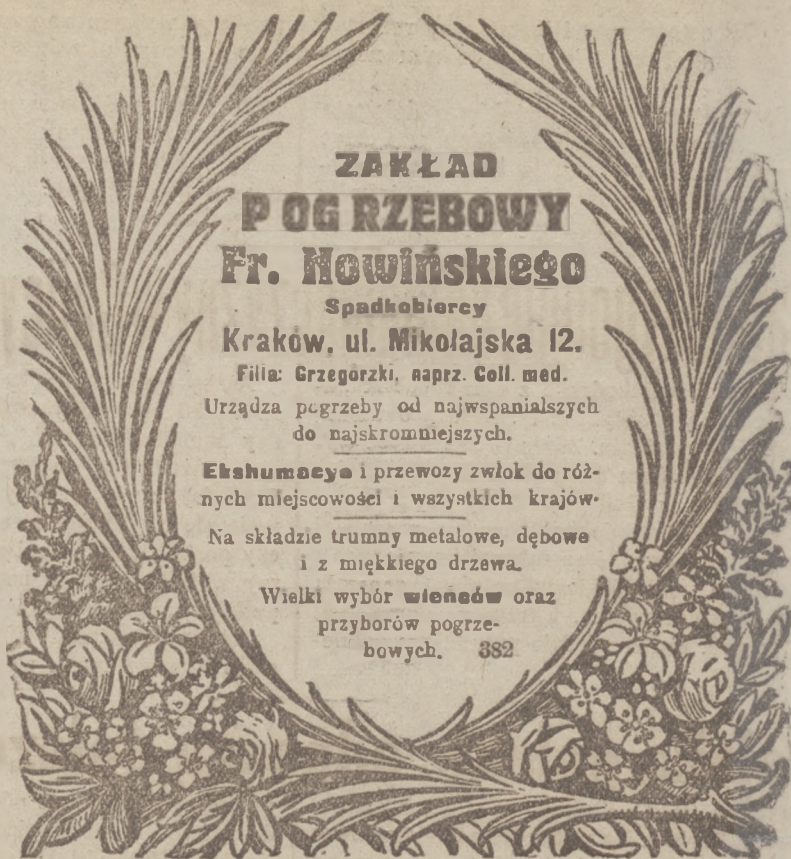
w wielkim wyborze.

Przyjmuje wszelkie w zakres modniarstwa wchodzące roboty. 309

Jadwiga Pollerowa

Rynek, linia A-B 43, I. p. nad sklepem Wp. Wiskidy.

Żurnale męskie i damskie z polskim tekstem p. t.:
„Moda i Szuka“
do nabycia w księgarniach i biurach dzienników w całej Galicyi. — P. ojedynczy zeszyt K. 8 — Prenumeratę półroczną K. 40 — przyjmuje Administr. „Gazety Krawieckiej w Krakowie, Mikołajska 12.

ZAKŁAD
POGRZEBOWY
Fr. Nowińskiego
Spadkobiercy
Kraków, ul. Mikołajska 12.
Filia: Grzegorzki, naprz. Coll. med.
Urządza pogrzeby od najwspanialszych do najskromniejszych.
Ekshumacja i przewozy zwłok do różnych miejscowości i wszystkich krajów.
Na składzie trumny metalowe, dębowe i z miękkiego drzewa.
Wielki wybór **włenów** oraz przyborów pogrzebowych. 382

„Żegluga Polska“

w Krakowie

Słow. zarej. z ogr. por.

przystępując do rozszerzenia swych agend na całą przestrzeń Wisły aż po Warszawę i zorganizowania na tej przestrzeni regularnego ruchu towarowego, tudzież rozbudowy swych warsztatów

zwiększa kapitał udziałowy.

Zgłoszenia nowych udziałów przyjmuje Biuro „Żeglugi Polskiej“ w Krakowie, Rynek gł. L. 19 (II. p.)

Wpłaty skutecznie można na rachunek bieżący w filiach Banku Krajowego i Banku Przemysłowego w Krakowie, tudzież w biurze Towarzystwa.

340

Związek ekonomiczny Kółek rolniczych

w Krakowie, ul. Wiślna 3.

Dział

Bławatno-Galanteryjny

poleca po cenach znacznie niższych:

Materiały na ubrania męskie, damskie i dla dzieci. Jedwabne materiały czarne i kolorowe. Kloty i szersze na podszewki, Watalina. **Barchany** kolorowe i białe, **Piółna** lniane i konopne grube, **Piółienka** kolorowe.

Szale i **chustki** jedwabne. **Chustki** na głowę — flanelkowe i inne. **Koszule** męskie, **Płaszczki** męskie i dla dzieci. **Ubuwio** męskie, damskie i dla dzieci. **Ubrania** dla robotników i dla chłopców. **Staniczki** damskie — batystowe i perkalowe. **Fartuszki**, **Pończochy** damskie i dla dzieci. **Skarpetki** męskie, **Szoki**. **Sienniki**, worki, sierki, ręczniki, — **Torby** ręczne targowe. **Sukna** do **wycierania** posadzek. **Szpagat** cienki i gruby do wiązania. **Sznuro** radia do bucików. — **Przędza** szewska. **Kapsle**, **Zatrzaśki**, **Koronki** i **Hafty**. — **Wstążki**. **Guziki** wszelkiego rodzaju do bielizny, ubrań męskich i damskich. **Sprzączki**, **Haczyki**, **Wieszadła**. **Mydelka** i artykuły toaletowe **Grzeblonie**, **Szczotki**, **Perfumy**. **Aparaty** do golenia. — **Rożyczki**, **Scyzoryki**. **Farby** „Palatyn“ do farbowania materji — w różnych kolorach.

Sprzedaż hurtowna i detaliczna.

Ceny znacznie niższe.

W dniach najbliższych nadejdzie trzeci transport

MASZYN do PISANIA

różnych systemów, aparaty do powielania, oraz przybory do maszyn, prawdziwe amerykańskie radyrki (gumy) do maszyn do pisania, **wstążki** amerykańskie i kalki. — **CENY BEZKONKURENCYJNE.**

Specjalny warsztat reparacyjny.

Wszelkie reparacje maszyn pisarskich wykonuje w najkrótszym czasie, starannie i po niskich cenach

376

RUDOLF NOWAK

Kraków, ul. Grodzka 44. — Tel. 3541.